

PÖYTÄKIRJA

PÄIJÄT-HÄMEEN SIVISTYSTOIMEN OHJAUSRYHMÄ

Aika: keskiviikko 14. toukokuuta 2025 klo 12.30—15.00

Paikka: Lahden kaupungintalo, Harjukatu 31, Tornisali, 2. krs

Jäsenet: Petri Haapanen, Asikkala, puheenjohtaja
Tiina Kotila-Paaso, Hartola
Pia Helander, Heinola, Pirjo Hepo-ojan tilalla
Kim Strömmer, Hollola
~~Sanna Plit-Rehula, Hollola~~
Aarne Ylipiha, Iitti (Teams)
Petri Käkönen, Kärkölä (Teams)
~~Tiina Granqvist, Lahti~~
Virve Jämsén, Lahti
Esa Kähkönen, Orimattila
~~Pirjo Ala-Hemmilä, Padasjoki~~
~~Simo Sinervo, Sysmä~~
Raisa Kujala, esittelijä
Kati Vähäkuopus, sihteeri

Asiantuntijat: Anne Haavisto, Päijät-Hämeen hyvinvointialue, asiakohdassa 3

1. Kokouksen avaus, todettiin läsnäolijat
2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan (9.4.2025) hyväksyminen

Edellisen kokouksen 9.4.2025 kokouspöytäkirjan hyväksyminen.

Päätös: Hyväksyttiin 9.4.2025 kokouksen pöytäkirja.

3. HYTE-kerroin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen mittarina

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen. Myös hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien valtionrahoituksen perusteeksi on otettu käyttöön HYTE-kerroin.

Lisäosan suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella:

- toiminta kuvaavista prosessi-indikaattoreista ja
- tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista.

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen yhdyspintaneuvottelukunta perusti keväällä 2023 HYTE-kertoimen seurantaryhmän. Alueen HYTE-kertoimien laadukkaan toteuttamisen katsottiin edellyttävän tiivistä yhdessä työskentelyä, joka sisältää indikaattorien toteutumisen seuranta ja arviointia. Seurantaryhmään on kuulunut 20 vastuuhenkilöä hyvinvointialueelta ja kunnista sekä Päijät-Hämeen liitosta. HYTE-kerroin huomioidaan myös HYTE-kärkien tavoitteissa ja hyvinvointialueen ja kuntien yhdyspintatyössä.

Vuoden 2025 alkupuolella indikaattoreista muodostettiin 5 teemakokonaisuutta. Anne Haavisto hyvinvointialueelta kehittää tiedolla johtamisen ratkaisuja HYTE-kertoimeen liittyen ja fasilitoi nuorten syrjäytymisen ehkäisemisen teemaryhmää. Anne Haavisto kertoo HYTE-kertoimen seurannasta ja kuulee mielellään kuntien näkemyksiä teemaan liittyen (huomioitavat asiat; sidokset ja riippuvuudet yhdyspinnassa ja tiedolla johtamisen tarpeet).

Päätös: Ohjausryhmä merkitsi pöytäkirjan liitteenä olevan esityksen tiedokseen ja antoi evästyksiä teemaan liittyen.

4. Toimintasuunnitelman tavoitteiden edistäminen

Toimintasuunnitelman tavoitteisiin vuodelle 2025 kirjattiin lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistäminen, seudullisen yhteistoiminnan tulevaisuus (yhteistoimintasopimuksen uudistaminen vuodesta 2026 eteenpäin) sekä alueellisen vetovoiman ja yhteistoiminnan näkyvyyden lisääminen. Lisäksi jatketaan vuoden 2024 lopussa Kuntaliiton vetämänä päättyneen Verkstoperuskoulu-hankkeen tavoitteiden edistämistä. Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin tilannekuvaa luodaan yhdessä hyvinvointialueen kanssa. Aiemmissa kokouksissa on sovittu, että jokainen kunta kerää haluamallaan tavalla yhteistyössä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja nuorisopalveluiden kanssa tiedon siitä, mitkä ovat lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin osalta ne ilmiöt ja haasteet, joihin halutaan löytää ratkaisuja, ja tekee niistä viisi nostoa. Kerätystä tiedosta tehdään seudullinen yhteenveto.

Päätös: Ohjausryhmä keskusteli kuntien nostoista tehdystä yhteenvedosta ja teki siihen joitakin tarkennuksia. Yhteenvetoon nostetut asiat koettiin seudullisesti sivistyspalveluiden näkökulmasta keskeisiksi. Yhteenveto on pöytäkirjan liitteenä. Seuraavaksi lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin tilannekuvaa käsitellään 27.5.25 kokoontuvassa alueellisessa Lape-yhteistyöryhmässä.

5. PÄHEDU-tapahtuman järjestäminen Päijät-Hämeessä

Ohjausryhmän aiemmissa kokouksissa on keskusteltu mahdollisuudesta järjestää Päijät-Hämeen maakunnallinen opetusalan koulutus-, kohtaamis- ja näyttelytapahtuma Lahdessa loppuvuodesta 2026. Alustavaksi ajankohdaksi sovittiin 10.10.26 Sibeliustalossa ja kohderyhmäksi Päijät-Hämeen kuntien perusopetuksen opettajat. Keskustelua jatketaan edelleen tässä kokouksessa uusien selvitysten pohjalta.

Päätös: Ohjausryhmä päätti, ettei PÄHEDU-tapahtumaa järjestetä lokakuussa 2026. Keskusteltiin eri teemoilla järjestettävistä seudullisista koulutuksista eri kohderyhmille. Ensimmäisenä suunniteltiin koulutuksen järjestämistä syksyllä 2025 sekä ala- että yläkoulujen rehtoreille ja laaja-alaisille erityisopettajille oppimisen tuen muutokseen liittyen toimintakulttuurin muutoksen näkökulmasta. Todettiin, että on tärkeää käydä keskustelua siitä, millaisia mahdollisia kuntakohtaisia koulutussuunnitelmia on jo tehty oppimisen tuen uudistukseen liittyen sekä keskustella asiasta myös seudullisen OOT-ryhmän kanssa.

6. Lukuvuoden 2026–2027 työ- ja loma-ajat

Lukuvuoden työ- ja loma-ajat on hyväksi koetun käytännön mukaan sovittu mahdollisimman yhteneväisiksi kaikissa Päijät-Hämeen kunnissa.

Lahden perusopetuksen esitys lukuvuoden 2026–2027 työ- ja loma-ajoiksi on seuraava:

lukuvuoden aloitus 12.8.2026
syysloma vk 43 (19.–25.10.2026)
joululoma 19.12.2026–3.1.2027 (viimeinen koulupäivä pe 18.12)
talviloma vk 9 (1.–7.3.2027)
helatorstain jälkeinen perjantai 7.5.27 vapaa
lukuvuosi päättyy 5.6.2027

Lahden lukiokoulutuksen ehdotus on seuraava:

Muutoin sama kuin perusopetuksessa, mutta joululoma alkaa vasta 21.12. (viimeinen koulupäivä la 19.12.) ja loppuu 5.1.27 (loppiainen 6.1. vapaa, mutta lasketaan työpäiväksi)
Helatorstain jälkeinen perjantai työpäivä.

Päätös: Ohjausryhmä keskusteli työ- ja loma-aikojen vaihtoehtoista. Sovittiin, että lukuvuosi alkaa 12.8.2026 ja päättyy 5.6.2027 kaikissa kunnissa. Lahden perusopetuksen ja lukiokoulutuksen ehdotusten ollessa niin lähellä toisiaan, sovittiin, että kunnat voivat valita itselleen parhaiten sopivan vaihtoehdon ja tehdä joululoman, helatorstain jälkeisen perjantain ja lauantaityöpäivien osalta kunnalle parhaiten sopivan ratkaisun.

7. Sivistyspalveluiden ja hyvinvointialueen yhdyspintayhteistyö -tilannekatsaus

Ohjausryhmän yhtenä keskeisenä tavoitteena on toimiva yhdyspintayhteistyö hyvinvointialueen kanssa. Käydään läpi ajankohtaiset asiat.

Päätös: Yhdyspintaneuvottelukunnasta ei ollut ajankohtaisia asioita ohjausryhmälle. Esitetään, että Tiina Granqvist toisi jatkossa yhdyspintaneuvottelukunnan terveiset ohjausryhmälle.

8. Opetushallituksen erityisavustus kiusaamisen ja väkivallan ehkäisyyn ja niihin puuttumiseen perusopetuksessa

Opetushallitus on päätöksellään 31.3.25 myöntänyt erityisavustusta "Turvallinen koulupäivä Päijät-Hämeessä" -kehittämishankkeelle 119 700 euroa kaikille Päijät-Hämeen kunnille. Myönnetyn avustuksen käyttöaika on 31.3.25—31.7.27. Valtion erityisavustusta myönnetään 95 % kokonaismenoista, joten omarahoitusosuus on vähintään 5 %. Ohjausryhmän huhtikuun kokouksessa sovittiin, että kehittämishanke käynnistetään ja omarahoitusosuus laskutetaan seudullisen kehittämisen yksikköön. Lisäksi keskusteltiin haetun avustussumman leikkauksesta johtuvan puuttuvan henkilöstökulun kattamisesta. Sovittiin, että eri vaihtoehtoja pohditaan vielä. Huhtikuun kokouksen jälkeen ohjausryhmä on yhteisesti päättänyt, että projektikoordinaattoriksi palkataan Heli Pätiälä ajalle 1.6.25-31.5.27. Kehittämishankkeen kehittämisryhmä, joka kokoontuu noin kuukauden välein suunnittelemaan ja edistämään kehittämistyötä on tavoitteena nimetä toukokuun aikana.

Päätös: Ohjausryhmä merkitsi projektikoordinaattorin palkkaamisen tiedokseen ja sopi, että jokainen kunta nimeää kehittämisryhmään edustajansa ja ilmoittaa tiedon Raisa Kujalalle viimeistään 23.5.25.

9. Kehittämisryhmien kuulumiset

Huhtikuun 2025 kokouksen jälkeen seudullisista kehittämisryhmistä ovat kokoontuneet ARVO-, OPS- digi- ja varhaiskasvatuksen kehittämisryhmät ja muut mahdolliset työryhmät, joissa on mukana sivistysjohtajien ohjausryhmän edustaja.

Päätös: Ohjausryhmä merkitsi ryhmien kuulumiset tiedokseen. Keskusteltiin ohjausryhmän ja kehittämisryhmien vuoropuhelun tiivistämisestä. Todettiin, että ohjausryhmän on tärkeää olla ajan tasalla kehittämisryhmissä käsiteltävistä asioista. Tarvittaessa ohjausryhmä voi antaa kehittämisryhmille toimeksiantoja asioista, joihin halutaan seudullista näkemystä ja kehittämisryhmät voivat esittää ohjausryhmälle yhteisesti työstettäviä asioita.

10. Muut esille tulevat asiat

- Uusi laki mobiililaitteiden käyttämisestä koulussa tulee voimaan 1.8.25. Keskusteltiin mobiililaitteiden käytön rajaamisesta yläkoulussa. Sovittiin, että asiaan palataan kesäkuun kokouksessa mahdollisen seudullisen linjauksen tekemiseksi asiasta.

11. Seuraava kokousajankohta

Ohjausryhmän seuraava kokous pidetään 11.6.25 klo 12–15.30 lounaskokouksena.